

Gilze en Rijen, oktober 2025

Op vrijdag 31 oktober en zaterdag 1 november

Ophalen gratis boek oorlogsslachtoffers

Als lid van de heemkring krijg je de nieuw verschenen uitgave **‘Wat is een oorlog wreed en hard’** gratis aangeboden. Daarvoor slaan we de oktober-editie van De Mulder een keertje over. We hebben voor het ophalen van het boek (één per gezin) verschillende momenten ingepland.

De stapels boeken liggen klaar op

- vrijdag 31 oktober van 14.00 tot 16.00 uur en van 19.00 tot 21.00 uur in het Oude Raadhuis aan de Nieuwstraat 22 in Gilze
- zaterdag 1 november van 9.00 tot 11.00 uur in het Stationsgebouw aan het Stationsplein in Rijen

Je kunt eventueel ook nog terecht op

- zondag 2 november tijdens de tentoonstellingsuren, van 13.30 tot 16.30 uur, in het Oude Raadhuis aan de Nieuwstraat 22 in Gilze.

Niet-leden betalen 12,50 euro voor het boek en kunnen daarvoor vanaf begin november terecht bij Bruna in Rijen en bij Thuis bij Hapers in Gilze. Of op tentoonstellingszondagen bij de heemkring zelf. Het boek is ook te bestellen via de webshop op:

www.heemkringmolenheide.nl.

‘Wat is een oorlog wreed en hard’

Uitgifte boek en onthulling oorlogsmonument op 27 oktober aanstaande

Een boek met alle verhalen van de 88 oorlogsslachtoffers uit Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot en een oorlogsmonument voor de hele gemeente. Dat zijn twee tastbare resultaten die voortkomen uit het eerder voltooide digitale project ‘Geef elk oorlogsslachtoffer een gezicht’ van historische vereniging Heemkring Molenheide. Op maandagmiddag 27 oktober, 14.00 uur, onthult burgemeester Derk Alsema samen met vier nabestaanden het nieuwe monument voor oorlogsslachtoffers op het kerkhof in Gilze. Om 14.30 uur krijgt hij het eerste exemplaar van het boek ‘Wat is een oorlog wreed en hard’ uitgereikt in De Schakel in Gilze. Iedereen is welkom bij beide activiteiten.

‘Wat is een oorlog wreed en hard’ vertelt de verhalen van de inwoners uit de gemeente die in de Tweede Wereldoorlog het leven lieten. Achtentachtig inwoners, variërend in leeftijd van drie maanden tot 69 jaar. Een droeve optelsom van mensen die door gruwelijke oorlogshandelingen om het leven kwamen. Wie waren zij? Onder welke omstandigheden overleden zij?

Mooie en verdrietige verhalen

Met de samenstelling van dit boek geven we als heemkring gevolg aan het verzoek van veel nabestaanden. Hun hulp bij het oorspronkelijk digitale project op de Wiki Gilze en Rijen was onmisbaar. Broers, zussen, (klein)kinderen, neven, nichten, burens of oude vriendjes en vriendinnetjes reageerden op onze oproep in de media. Ze vonden op zolder en in versleten albums oude foto's en documenten en waren bereid om hun herinneringen met ons te delen. Met mooie en verdrietige verhalen in soms emotionele gesprekken. Want vaak werd in de getroffen gezinnen – zo vertelden ze – niet of nauwelijks over het verlies gepraat. Omdat het allemaal zo groot was en ouders hun kinderen wilden sparen. En omdat het leven na de oorlog door moest gaan.

De titel van het boek is ontleend aan een veelzeggende uitspraak van ouders op het bidprentje van hun twee omgekomen dochters. Kenmerkend voor het verdriet en de machteloosheid van die tijd. Het boek is een eerbetoon aan alle achtentachtig slachtoffers. Voor ieder van hen een eigen verhaal. Want hoe lang geleden ook, het blijft belangrijk hen te herdenken.

'Wat is een oorlog wreed en hard' is geschreven door de Wiki-schrijversgroep van de heemkring, bestaande uit Kees van der Heijden, Mirjam Heijs, Mariëlle van Hezewijk en Nel de Wit. Het boek telt 121 bladzijden en bevat veel afbeeldingen. Leden van de heemkring kunnen het boek (één per gezin) gratis ophalen. Zie voor de tijden het aparte kader in deze nieuwsbrief.

Onthulling monument oorlogsslachtoffers

Voorafgaand aan de overhandiging van het boek vindt om 14.00 uur de onthulling van het nieuwe oorlogsmonument plaats, bij de klokkentoren op de begraafplaats achter de kerk in Gilze. Op initiatief van en in samenwerking met Heemkring Molenheide heeft de gemeente dit monument mogelijk gemaakt.

Burgemeester Derk Alssema verricht deze handeling samen met vier nabestaanden uit de vier dorpen. Op dit nieuwe gedenkteken worden de 88 namen van alle oorlogsslachtoffers uit Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot voor het eerst samengebracht. Ook bij deze onthulling en herdenking is iedereen van harte welkom.

'Oud' en nieuw' regionalisme in Europa: het geval Noord-Brabant

Als reactie op globalisering en 'het falen van de natiestaat' zien we in het hedendaagse Europa - ook in Noord-Brabant - een herlevend nationalisme en regionalisme. Regionalisme - simpel gezegd nationalisme op regionaal niveau - is echter ouder dan vandaag. Vanaf de negentiende eeuw hebben we in Europa verschillende golven van regionalisme gezien. Noord-Brabant is daar een mooi voorbeeld van.

Deze openbare lezing wordt verzorgd door **prof. Arnoud-Jan Bijsterveld**. Datum: maandagavond **20 oktober 2025**, aanvang 19.30 uur. Locatie: cultureel centrum De Schakel, Kerkstraat in Gilze. Deze lezing is voor iedereen gratis toegankelijk.

Tentoonstelling 'Bevrijding en wederopbouw'

Over sober leven en hard werken

'Bevrijding en wederopbouw' heet de huidige tentoonstelling van historische vereniging Heemkring Molenheide. Zondag **2 november** is deze expositie weer te bezichtigen in het heemerf in Gilze. Wat er zoal te zien is?

5 september 1944. Vanuit het vrije Londen meldt Radio Oranje dat de geallieerden voet hebben gezet op Nederlandse bodem. Overal gaan vlaggen uit en er heerst een feeststemming. Die is echter maar van korte duur, want het bericht blijkt niet juist te zijn. De Duitse bezetters drukken de feeststemming dan ook snel de kop in. Ze grijpen hard in. Burgers moeten binnen blijven, overtreders kunnen de kogel krijgen. Deze dag is de geschiedenis ingegaan als Dolle Dinsdag.

27 oktober 1944 Poolse troepen op de Tip in Gilze

Vervolgens duurde het nog ruim zeven weken voordat onze gemeente werd bevrijd. Op 27 oktober trokken Britse en Poolse troepen de gemeente binnen en kon er echt feest gevierd worden. Vanaf die dag begon ook het herstel van de enorme schade die door de oorlog was aangericht. Er volgde een periode van sober leven en hard werken.

Oorlogsslachtoffers en hun verhalen

In deze tentoonstelling is in een apart hoekje ook ruimte gemaakt voor herinneringen aan de 88 oorlogsslachtoffers uit Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot. Met onder andere een groot paneel met foto's van de slachtoffers. Resultaat van het heemkringproject 'Geef elk oorlogsslachtoffer een gezicht'.

Kom eens kijken

Kom zondag **2 november** tussen 13.30 en 16.30 uur een kijkje nemen. Het adres van het heemerf is Nieuwstraat 22 in Gilze. De entree is gratis. De tentoonstelling is tot en met december 2025 elke eerste zondag van de maand nog te bezoeken.

Heemtuin

Bezoek op zondag **2 november** aanstaande onze heemtuin. De tuin heeft vorig jaar een ware metamorfose ondergaan. Nieuw ingerichte perken en paden, herbouwde karkooi en afhang, verantwoord regenwaterbeheer en een imposante poort met molensteen. Grote veranderingen waarbij meteen ook duurzaamheid en klimaat hoog in het vaandel staan. De heemtuin is open op **2 november 2025 van 13.30 uur tot 16.50 uur**.

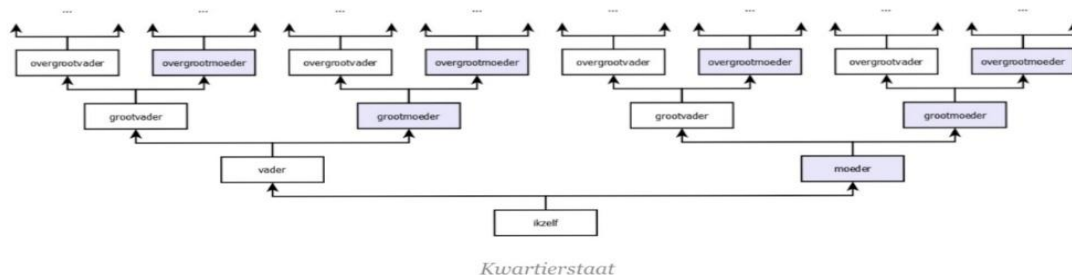

Stamboomonderzoek

Op maandagavond **3 november 2025** houden we weer een 'stamboomcafé' in 't Oude Raadhuis aan de Nieuwstraat 22 in Gilze. Van 19.00 tot 21.00 uur ben je welkom.

Scholing Genealogie/Stamboomonderzoek

Kwartierstaat

Onze oproep in vorige nieuwsbrieven heeft de nodige reacties opgeleverd.

De scholing van de eerste groep geïnteresseerden in Genealogie en Aldfaer gaat beginnen op maandag 13 oktober.

We werken met kleine groepen zodat iedereen voldoende aandacht kan krijgen.

Als je toch nog mee wilt doen, meld je gewoon aan. In de volgende groep zijn nog plaatsen vrij.

Heb je vragen dan kun je die altijd stellen door een e-mail te sturen naar

Info@heemkringmolenheide.nl

Telefoontje naar 0161-453 803 kan ook.

Overleden

Mevr. van Diessen, Gilze